

20 043

Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa

Nr. 58

VERSLAG VAN DE ZITTING 2004 (TWEEDE DEEL)

Vastgesteld 10 juni 2004

De Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa heeft van 26 tot 30 april 2004 te Straatsburg vergaderd.

De Nederlandse delegatie brengt onderstaand verslag uit over de onderwerpen die in bovengenoemde zitting aan de orde kwamen.

A. Algemeen

1. Voortgangsrapport van het Bureau van de Assemblee en de Standing Committee Rapport – Lloyd (Verenigd Koninkrijk), doc. 10 146, delen 1 en 2.

In dit debat waren tevens de navolgende rapporten aan de orde:

– Waarneming van de presidentiele verkiezingen in de Russische Federatie (maart 2004)

Rapport Bindig (Duitsland), doc. 10 150

– Waarneming van parlementaire verkiezingen in Georgië (maart 2004)

Rapport Eörsi (Hongarije), doc. 10 151

2. Mededelingen van het Comité van Ministers

De heer Bot, Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken en voorzitter van het Comité van Ministers beantwoordde vragen van parlementariërs die zijn vervat in doc. 10 154.

De heer **Jurgens** herinnerde aan een rapport van zijn hand over de arrestatie van 8 leden van het Turkse parlement, welke arrestatie door de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa werd afgewezen. Na 10 jaar zitten dezen nog steeds vast. Hij vroeg de minister nader in te gaan op diens mededeling dat er constitutionele veranderingen komen.

B. Politieke Zaken

1. Monaco's verzoek tot toelating tot de Raad van Europa
Rapport – Slutsky (Rusland), doc. 10 128, opinie 250
Rapport – Manzella (Italië), doc. 10 138

Tijdens dit debat voerde de heer Valéri, President van de Nationale Raad van Monaco het woord.

2. Verdwenen personen in Belarus

Rapport – Pourgourides (Cyprus), doc. 10 062, aanbeveling 1657 en resolutie 1371

Vervolging van de pers in Belarus, doc. 10 107, aanbeveling 1658 en resolutie 1372

3. Situatie in Kosovo

Rapport – Lloyd (Verenigd Koninkrijk), doc. 10 157, aanbeveling 1660 en resolutie 1375

Tijdens dit debat voerde de heer Holkeri, speciaal vertegenwoordiger van de Secretaris-Generaal van de VN het woord.

4. Cyprus

Rapport – Eörsi (Hongarije), doc. 10 161, aanbeveling 1376

De heer **Kox** voerde het woord namens de fractie van Verenigd Europees Links. Hij zei dat het verstandiger zou zijn om te onderzoeken waarom zoveel in het referendum nee hebben gezegd, dan om hen te bekritisieren. Twee belangrijke punten uit het plan-Annan leidden tot het verwerpen ervan te weten het voortgezet verblijf van buitenlandse troepen en een gebrek aan realistische uitvoeringsmechanismen om te verzekeren dat afspraken zullen worden uitgevoerd.

Uit het feit dat de Turks-Cyprioten in meerderheid ja hebben gezegd kan worden afgeleid dat ondanks alles er toch een meerderheid voor hereniging is. Het is niet meer een kwestie van «of» maar «hoe». De Raad van Europa moet het Cypriotische volk nu aanmoedigen in zijn pogingen de onwettige scheiding zo spoedig mogelijk ongedaan te maken. De resolutie is op dit punt niet geheel duidelijk.

De heer **Van der Linden**, sprekend namens de Christen Democratische Groep, zei dat per 1 mei 2004 de Europese Unie zal zijn uitgebreid met 10 nieuwe leden. Een ongedeeld Cyprus had daar bij kunnen zitten. Het Annan-plan kreeg geen kans door tegenwerking van politici als Papadopoulos en Denktash. Collega Pourgourides bevond zich in een moeilijke positie, toch was hij moedig en constructief genoeg om te pogen bruggen te slaan en de verdiensten te tonen van verdraagzaamheid en samenleven. De uitslag was een teleurstelling, maar de Raad van Europa moet doorgaan met zijn activiteiten op weg naar hereniging. De houding van het Turks-Cypriotische deel was bemoedigend.

5. Versterken van de Verenigde Naties

Rapport – De Zulueta (Italië), doc. 10 120, aanbeveling 1659, resolutie 1373

C. Juridische aangelegenheden

1. Situatie in Europese gevangenissen en detentiecentra Rapport – Hunault (Frankrijk), doc. 10 097, aanbeveling 1656

2. Ontwerp-protocol no 14 bij de Europese Conventie voor de Rechten van de mens en de fundamentele vrijheden tot wijziging van het controle systeem van de Conventie Rapport – Mcnamara (Verenigd Koninkrijk), doc. 10 147, opinie 251

Rapport – Cliveti (Roemenië), doc. 10 162

De heer **Jurgens** benadrukte dat de Socialistische Groep altijd een groot voorstander is geweest van het Hof, dat de ruggengraat is van de Raad

van Europa. We zijn zo zei hij, actiever geworden in het volgen van de tenuitvoerlegging van de beslissingen van het Hof. Het Hof zal zijn gezag verliezen als tenuitvoerlegging achterwege blijft.

De voorstellen die aan de assemblee zijn voorgelegd zijn over het algemeen genomen aanvaardbaar. Dit geldt zeker voor de voorgestelde ambtstermijn van de rechters van 9 jaar (was 6). De voorstellen van de ministers om de toelaatbaarheidscriteria te veranderen, teneinde het aantal zaken te doen verminderen, zijn onvoldoende en zullen niet werken. Het compromis van de rapporteur is een goede oplossing. De heer Jurgens zei tot slot dat zijn groep er voorstander van was om de Commissaris voor de mensenrechten, wiens positie de Assemblee ook zou willen versterken, de mogelijkheid te geven, schendingen van mensenrechten op grote schaal aan het Hof voor te leggen. Dit zou ook de positie van de Assemblee versterken.

3. Het voldoen aan verplichtingen en nakomen van afspraken door Armenië

Rapport – Jaskiernia (Polen), doc. 10 163, resolutie 1374

4. Het voldoen aan verplichtingen en nakomen van afspraken door Albanië

Rapport – Smorawinski (Polen)/Søndergaard (Denemarken), doc. 10 116, resolutie 1377

De heer **Van Winsen**, sprekend namens de Christen-Democratische fractie, zei de conclusie te onderschrijven dat er op verschillende terreinen voortgang is geboekt. Echter er zijn ook tekortkomingen te signaleren, waar nieuwe inspanningen nodig zijn. Zo is er sprake van een zwak en inefficiënt werkend bestuur dat zich vooral wreekt bij het toezicht op en de handhaving van wetgeving. Dit speelt in het bijzonder in de sfeer van de bestrijding van de georganiseerde misdaad, de corruptie en talloze andere illegale praktijken.

Bestrijding wordt moeilijk gemaakt door een eveneens zwak georganiseerd rechtssysteem.

Vraagtekens kunnen eveneens gezet worden bij de organisatie van verkiezingen. Er zijn terechte twijfels over de objectieve samenstelling van centrale verkiezingscommissies, van de lijsten, de financiering van politieke partijen in de voorbereidingsfase voor de verkiezingen.

Het lidmaatschap van de Raad van Europa verplicht tot verbeteringen. Het monitoringsproces zal derhalve dienen voort te gaan.

D. Sociale en Volksgezondheidsaangelegenheden

1. Euthanasie

Rapport – Marty (Zwitserland), doc. 9898

De heer **Dees**, sprekend namens de Liberale fractie, merkte op dat wetenschappelijke studies uitwijzen, dat euthanasie en andere vormen van levensbeëindiging in vele landen voorkomen, ook in die landen waar het illegaal is.

In een studie van de EC uitgevoerd in zes landen van de EU blijkt dat een plotselinge en onverwachte dood slechts in 1/3 van alle gevallen sprake is. De dood voorafgegaan door een medische levensbeëindigingsbeslissing lag tussen de 23% (Italië) en de 51% (Zwitserland).

Er kan derhalve een grote kloof worden geconstateerd tussen strafrecht dat euthanasie als een misdrijf aanmerkt en de maatschappelijke realiteit, dat een pijnloze dood met waardigheid als de patiënt daarom verzoekt, ziet als een oplossing voor ondraaglijk lijden zonder dat er uitzicht is op verbetering.

Deze kloof kan worden overbrugd door de arts te vervolgen of nieuwe

wetgeving te creëren, die het mensen mogelijk maakt zelf beslissingen te nemen onder zekere voorwaarden.

De kritiek op de Nederlandse wetgeving is onterecht.

Levensbeëindiging blijft strafbaar, maar vervolging, kan als aan vele criteria en voorwaarden is voldaan, achterwege blijven. Er is van de Nederlandse kant geen beweging om deze wetgeving aan te prijzen; ieder land moet gegeven zijn cultuur, godsdienst, sociale structuur en gezondheidszorg een eigen oplossing proberen te vinden.

De heer **Jurgens** merkte op dat het bij euthanasie gaat om het gedeeltelijk decriminaliseren van bepaalde handelingen onder zekere zeer strikte voorwaarden. Euthanasie wordt door de Europese Conventie niet veroordeeld. De Conventie zegt alleen dat euthanasie geen mensenrecht is.

Euthanasie is een maatschappelijk fenomeen dat een keuze voorstelt tussen conflicterende ethische waarden: aan de ene kant de bescherming van menselijk leven, aan de andere kant de keus over hoe iemand wil leven of doodgaan. Een derde ethische component is liefde en medeleven voor de medemens als die om hulp vraagt, dat nu juist is een christelijke waarde. Daar zouden de christelijke collega's eerst aan moeten denken. Er zijn anderen die zeggen dat euthanasie een zonde is. Echter dit kan niet gelden als een geldig argument in een ethisch debat.

In het debat van heden dient het te gaan om te bezien of het mogelijk is om een daad van genade deels te decriminaliseren. Hij riep diegenen die zo zeker waren om tegen te zijn op nog eens goed na te denken. Met nederigheid dient dit debat gevoerd te worden.

2. Ontwerp aanvullend protocol bij de Conventie over mensenrechten en biogeneeskunde, biomedisch onderzoek

Rapport – Westerlund Panke (Zweden), doc. 9924 en 10 121, opinie 252

Rapport – Evin (Frankrijk), do. 10 126

3. De toekomst van de sociale zekerheid in Europa

Rapport – Evin (Frankrijk), doc. 10 098, aanbeveling 1661

De heer **Kox** stelde dat sociale zekerheid geen geschenk uit de hemel is noch een geïntegreerd deel van het kapitalisme. Het is het resultaat van een sociale en politieke strijd. De systemen verschillen in Europa zeer.

Er dient een aansporing te zijn om ze verder te ontwikkelen, zodat iedere burger het recht krijgt op zo goed mogelijke voorzieningen. Er zal nog een lange weg te gaan zijn totdat kan worden vastgesteld dat de positie van de burgers gelijk zal zijn.

Er is geen standaard antwoord op de vraag hoe sociale zekerheids-systemen zouden moeten worden opgezet; dit hangt van de concrete situatie af. Echter landen die burgers afhouden van voorzieningen die burgers in andere landen wel genieten hebben iets uit te leggen.

De praktijk laat in vele landen een ontwikkeling naar de andere kant zien, te weten het afbreken van het systeem teneinde te voldoen aan neoliberale ideeën nl. dat het teveel kost en dat het de investeringen en arbeidsproductiviteit ten goede zal komen. De Raad van Europa dient tegen deze afbraak stelling te nemen. Het verdient inderdaad aanbeveling dit punt te agenderen op de Derde top van de Raad van Europa.

E. Migratie, Vluchtelingen en Demografie

Een Europees migratie observatorium/agentschap

Rapport – Iwinski (Polen), doc. 10 108, aanbeveling 1655.

Voorts voerden in de assemblee het woord:

- de heer Sanader, Eerste Minister van Croatië
- de heer Balkenende, Eerste Minister van Nederland
- de heer Aliyev, President van Azerbeidjan.

De voorzitter van de delegatie,
Van der Linden

De griffier van de delegatie,
Bellekom

N.B. de in dit verslag genoemde documenten en overige stukken die betrekking hebben op deze plenaire vergadering zijn verkrijgbaar op de griffie interparlementaire betrekkingen.